

Universitätsbibliothek Paderborn

Homo Christianus In Sua Lege Institutus. Sive Discursus Morales

Quibus Totum Hominis Christiani Officium Explicatur; Quidque is fugere,
quid agere debeat, quam exactissimè traditur

Segneri, Paolo

Augustæ Vindelicorum, Anno M.DCCXII.

VD18 90637054

Discursus XXXIV. Quanta Confidentia in Betaissimæ Virginis protectione
habenda sit. Ne quis Christianorum in procelloso hujus vitæ mari dubiam
jaciat anchoram, ostenditur, quænam vera sit erga Dei ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51667](https://nbn-resolving.de/urn/resolver.pl?urn=urn:nbn:de:hbz:466:1-51667)

DISCURSUS XXXIV.

*Plurimum spe in Beatissima Virginis Patrocinio
nos posse reponere.*

Ubi sevā in mari-
tem pectate jactan-
tur, illud adhuc in-
ter secunda numer-
tare solent, si so-
lum offendant fir-
mum, su quo anchoram jactam
stabiliant. Ubi etiam fundus luto aut
arenā obrectus fuerit; anchora, vo-
metis instar, instabile illud solum sul-
cando, navim non firmat. Miror
proinde è Christianis non paucos spei
suæ, sublimis omnino & altæ, anchora
ras temerè ubique jacere. Multi o-
mnino sunt, qui sibi de salute certò
obtinendā blandiuntur, & de navi
suā ad æternæ beatitatis portum certò
appellendā, nisi suā in DЕt Matrem,
salutis anchoram, devotione. Hunc
tamen devotionis, & animitantis Ma-
tri addicti fundum haudquam cu-
riosè explorant, nec pensi habent, sit
ne arenosus ob tam multiplicem in-
stabilitatem, an ob tot foedissimarum
culparum fordes lutosus. Proposi-
tum idcirco mihi est, hocce Discursu
dedocere errorem tantò nocentiorem,
quanto minus creditum, & ostendere,
qua tandem sit genuina in Virginem
Matrem pietas ac devotio, quā tutō ni-
ti possit nostra salutis spes; & qua sit
adulterina, quā absque temeritate, niti
non possimus.

R. P. Segneri S. I. Chirft. Instr. Tom. III.

I.

II. Statuendum autem est ante o-
mnia, quid sit Devotio in Matrem Vir-
ginem. Nihil autem aliud est De-^{s. Th. 2. 2.}
votio, si S. Thomæ credimus, quām ^{q. 82. ar.}
Affectione voluntatis ad alterius obse-
quium promptissimæ. *Devotio dicitur*
à devovendo. Unde ut devotus quis-
dici mereatur, non est satis, quoquo-
modo amicum esse, sed esse amicum
amicitiæ juratissimæ & addicissimæ,
qua esse possit: haud aliter ac esse in-
flammatum, non est quocunque mo-
do accensum esse, sed esse accensum
ardore: summè fervente, in claras
flamas proru[m]pente. Devotio igi-
natur in Virginem Matrem, hāc regulâ
stando, erit voluntas prompta ad effi-
cienda omnia, qua redundant in glo-
riam ac placitum magnæ hujus Domini-
næ, Cœli ac Terræ Imperatricis. Un-
de cum ipsa de vera hac erga se pleta-
te in Ecclesiastici libro loqueretur, his
maxime vocibus nra est: *Qui creavit Eccl*
me, requievit in tabernaculo meo, & di- . . . 12.
xit mihi; in Eleclis meis mitte radices. O
vores pulcherrimas! Magus ille
DEUS, qui fecit me (sic Virgo loqui-
tur) & postmodum dignatus est no-
vem mensum spatio in sinu meo ha-
bitare, ille, inquam, præcepit, ut pro-
fundas in cordibus Electorum suorum

R. r.

12.

radices mittam. In Electis meis mittes radices. Parui ego justis impetis, & altas omnino radices egi in magno illo, ac Regibus omnibus magis honorato, Electorum & Prædestinatorm populo: Et radicavi in Populo honorificato. Observemus diligenter geminam hanc loquendi formulam, mitte radices; quod est radices profundè deorsum mittere, & radicare; quod est radicem in solo feliciter nutriti & adolescere: hinc porto discimus, geminas esse debere veræ in DEI Matrem Devotionis conditiones, quæ omnibus fertilium plantarum radicibus communes sunt: ut sit profunda, & ut sit fertilis.

III. Debet igitur primò hæc in Virginem Matrem Devotione esse profunda, quæ non in superficie hæreat, sic ut in extimis tantum labris sistat; sicut sistit in eo, qui rem magnam præstare sibi videtur, cùm Virginis Salutationes ad globulos, mille inter evagationes, decurrit; aut cùm, tanquam arduum quid ausus, solo illi corpore famulatur, vel locum ipsi sacrum ad eundo, vel supplicum agmen comitando, vel à cibis abstinendo: dum interim Cor illius negat, quod ipsa præcorpore carum habet ac unicè exoptat. Huc enim radicibus illa suis penetrare desiderat, ut bene nobis faciat: Mittet radicem deorsum, & facit fructum sursum.

IV. Eandem Devotionem fœcundam quoque esse oportet: non aliâ utique fœcunditate, nec alterius magis fructus ferace, quam illius, quem ut produceret è terra cordis nostri,

Servator optimus ludores, languinem; vitam adeò ipsam profudit: ut nimis inde exurparet omne peccatum; juxta illud Isaïæ: *Hic est omnis fructus, ut auferatur peccatum.* Atque hoc est, quod spectant omnia Naturæ & Gratiae opera, omnia, quæ in nos sive ad hanc animalem, sive ad meliorem & spiritualem illam vitam beneficia Deus confert, tam ipse per se, ministerio Sacramentorum; quam per manus sanctissimæ Matris sua; destruere nimis peccatum & eadem operâ reddere nos idoneos & capaces tam ad recipiendam Dei amicitiam quam Beatitudinem æternam, electis, & chartis à DEO pridem præparatam. Neque aliud, pro suā in Deum, & nos charitate, quam hoc ipsum, vehementissime etiam atque etiam desiderat Virgo Mater; cùm non aliâ causâ fareat Peccatoribus, nisi ut faciat non Peccatores. Ideo magnes ferrum ad se trahit, ut imprimat illi virtutem eandem, quam ipse pollet, semper respiciendi immutum Cæli punctum, seu Polum. Nec aliter Mater divina (quam S. Brigitæ testimonio Servator ipse Magnetem Peccatorum dixit) desiderio ferrus insatiabili trahendi ad se quoquot sunt, non ut maneant ferrum rubigine oblitum, & quod nativo pondere suæ tantum ad flagitia & cupiditates feratur, sed ut omnes ad Polum suum, Deum inquam, se obvertant, aliud nihil, quam adorandam ejus voluntatem spectantes. Felices sane ac fortunatos omnes, qui & profunditatis, & fructus hujus argumento conjicere possunt, suam in Dei Matrem devotionem

nem radices has beatissimas in corde suo egisse! Sic qui illam invenierit, vitam invenit æternam: *Qui me inveniet, inveniet vitam.*

V. Cæterum solatio vero ac genulino eorum, qui Matri huic Virginæ se devoverunt, oportet me paucis demonstrare, quid ipsa apud Deum possit. Geminam in Oceano plenitudinem invenire est; primam, quâ capax est aquarum omnium, quas in sinum ejus totius orbis terrarum flumina velut tributaria effundunt: alteram, quâ sic redundat, ut omnibus fontibus subministrare aquas possit, quin isti unquam exiccentur. Gemina hac ratione plena est etiam Virgo Sanctissima; primâ quidem ut DEI Mater, quia capax est Gratiarum omnium; alterâ, quâ in alios redundat, ut Mater Eleitorum. Utramque hanc plenitudinem nostro commodo attentius consideremus.

VI. Dignitas Matri DEI, est mare tam amplum, tam latè porrectum, ut ejus littora prospicere non detur. Si quidem ut DEUM ipsum spectat, S. Thoma teste, infinitatem quandam habet. Ille enim DEUS, qui Mundo quolibet, quamlibet perfecto, maiorem perfectionemque condere pro arbitrio potest; maiorem producere Matrem, quam Dei Matrem, non potest. Beata Virgo ex hoc, quod est Mater Dei, habet quandam dignitatem infinitam ex bono infinito, quod est Deus. Et ex hac parte non potest fieri aliquid melius, sicut non potest esse aliquid melius DEO. Quæ sunt verba Angelici. Quam ergo prodigose capax est Vir-

go, ut Dei Mater est! Evidem secundum omnes Divinæ Providentiae Leges, gratia in Virginem collata debebat respondere dignationi & gradu, ad quem à Deo erat erecta. Ne humana quidem Leges dubitare sinunt, an dignus sit gradu, ad quem quis Imperatoris natus electus est. *Sacrilegit legi. C. de Crim. sacris.*

l. Sacri. legi. C. de Crim. sacris.

inquiunt, inquit, dubitare, an u dignus sit, quem elegerit Imperator. Vos

proinde ipsi decernite, quam Divinæ

Providentiae injuriam ille facturus es-

set, qui dubitaret, an Virgo Beatissima

ijs donata sit gratiarum opibus, qui-

bus abundare decebat eam, quæ d'gna

esset DEO Mater. Nefas omnino est

ambigere, si S. Thomæ credimus. Ha-

buit gratiam sufficientem ad statum il-

lum, ad quem erat electa à Deo, ut esset 10. ad Eu-

scilicet Mater Unigenitus ejus. Eaque Suarez. t.

causa Mater DEI sanctissima omnes 2. in 3. p.

Angelos ordinum omnino omnium, dij. p. 1. 8.

omnésque planè Cælestanto supe-

rat intervallo, ut non sit, qui metiri in c. 8.

possit. DEI Matis, & servorum DEI Proverb.

infinitum est descrimen. Et quamquam S. Da-

illa pars est Ecclesiæ, non tamen quo-

cunque modo pars est; sed eâ dunca-

xatione, quâ Supremum Cælum

pars est Universi. Ut enim Cælum

hoc, seu Firmamentum, solo se omnibus alijs mundi partibus longissimo

intervallo majus est, ita & Mater.

Divinissima solâ se ordinem quemdam

constituit peculiarem, ad cuius ex-

cellitatem ac præstantiam reliqui o-

maes in unum collecti non pertin-

gunt: atque adeò plus illa pulchritu-

dinis, plus excellentie, plus splendo-

rum una haber, quam reliqui Cæli Cl-

500 DISCURSUS TRIGESIMUS QUARTUS, PLURIMUM

ves universi. Formosa sicut Jerusalem.
Sola tam speciosa, quam tota simul
Cælestis Solyma. Ad eam efforman-
dam gratia contulit, quidquid in vir-
tutibus fuit perfectius, quidquid præ-
stantius, cum in humano corde præ-
pararet sedem Reglam, dignam quâ
Dei Filius collocaretur. Neque enim
Homini preparatur habitatio, sed Deo.
Favusille, qui nascituri apum Regis
eunis destinatur, elaboratur ab Apis-
bus è cera lectissima, & præstantissi-
morum florum è succo conflata; an-
dubitabimus, tantundemne divina fe-
cerit Providentia in parando forman-
doque sinu, quem intra Regum omni-
um Rex erat nasciturus? Hinc, ut S.
Bernardinus affirmat, in ipso Con-
ceptionis suæ momento plus omnibus
Sanctis Beatissimam Virginem dilexit
Deus, super omnia tabernacula Iacob,
cum ab illo jam momento ut Mater
Dei diligenteretur. Quin asserit idem
Sanctus, magis Virginis hujus,
quam mortalium reliquorum omni-
um causâ JESUM DEI Filium huma-
nam naturam induisse. Et verò re
ipsâ, si vitam Christi omnem undecim
in partes tribamus, inveniemus decē
piimas totas impendisse perficiendæ
suæ Matri, eadem cum illa domo
commorando: postremam vero, ulti-
mos nimirum tres Prædicationis suæ
annos, reliquæ Ecclesie perficiendæ,
peragendo diversa loca consecrâsse:
quâ quidem in re adè sibi Cor Chri-
sti complacuit, ut tum, cum morabat-
tur cum Virgine, quietuisse dicatur, re-
quievit in Tabernaculo meo. Cum au-
tem nascentem Ecclesiam formabat

atque erudiebat, transeundo id fecisse
dicatur: pertransit bene faciendo. Ut
vel ipsa loquendi ratio nobis manife-
staret maiorem sedulitatem, quam in
formanda Matre tua posuit, tanquam
præcipuo Incarnationis lxx fine: Vir. 3. Ideph.
go Mater Dei, solum opus Incarnationis
DEI mei. Magnâ animi mei volu-
ptate de hisce rebus, eti sublimibus
admodum, differo, non solum ejus vo-
luptatis percipiendæ studio, sed ut
vos, dum ista non sat capitis, vel hinc
alè in animum demicatis, quam in-
secere cupio, summam de Sanctitate
Matris Dei, & de illâ, nullis verbis ex-
plicandâ, nullis cogitationibus percipiendâ,
plenitudine ac capacitate,
quam vastissimum hic Materitatis di-
vinæ Oceanus complectitur, estimati-
onem: adè usi animis vestris ma-
iores ac plures perfectiones identidem
objiciatis, nunquam ramen cogitatio-
nes vestræ admirandæ hujus Virginis
merita sine adæquatuæ; nec omnia
illa laudum ac encomiorum fluminis
quibus illam exornare quoquomodo
potestis, amplissimum ac vastissimum
ejus Dignationis suam sint imple-
ra: adè fundum ille nullum ha-
bet.

VII. Pergamus ad plenitudinem
alteram, abundantiam, quâ & ipsa
Dei Mater se ostendit esse Mare Gra-
tiarum, dum nunquam dificiente
scaturigine tantam earum copiam in
genus omne humanum decivat. Le. 1. Dom-
ibus Cæsareis Amici. Domestici ju-
dicis Advocatorum munere acentur;
Domesticus Judicis à publicis attibus ar-
matur. Sit sua Legi hunc humanis in
Tri-

SPEI IN B. V. PATROCINIO NOS POSSE REPONERE. 505

Tribunalibus reverentia : Divino coram Tribunalii eidem locus non est. In hoc siquidem Deus amicissimos quosque , ac intimos suos tam non acer pro nobis advocandi munere , ut benignitate planè incomparabili , elegerit Mediaticem & arbitram inter nos & ipsum ; ipsam suam Matrem , illam è rebus conditis planè omnibus charissimam , illam tam Domesticam , ut tanquam Regina à dextra ejus sedeat ; illam , quâ nulla magis ipsi connexa est , quâ nulla actiori fœdere devincta ; illam denique , cui Judex magis & intimius se obstrictam novit , quam qui uspiam , & unquam existere homines possunt . Matribus suis sint aut esse possint obligati : cùm ab ea vita acceperit , cuiusvel momentum unicum preciosius est , quam omnis vita omnium , quæ esse possunt , rerum condendarum : & acceperit quidem voluntate & assensu ejus proprio ac singulari , utpote antè 500, 90. ab ea requisito . *Hei mibi , quot ad d' Pop. salutem via !* ajebat S. Joannes Chrysostomus . Quot , Deum immortalē ! servandis nobis vias adinvenit Deus ! Satis utique erat , si Advocatus noster esset is ipse , qui redemit : quia tamen diuinus hic Advocatus Judex etiam noster futurus erat , ut tanq; firmiter stabiliorque esset de consequenda salute fiducia , illam etiam dare nobis advocatam volunt , ad quam unicè pertineret nobis favere , nostræque causæ defendendæ studere . Sæpe , si S. Methodio credimus . Miserationum Mater illos li-

berat , quos Filij Justitia damnaret : cùmque totum ejus Regnum Mansuetudine nitatur ac Clementiā , non curat , quæ sine ejus , qui opem poscit , merita ; sed quid sua benignitas , quid congenita suavitas jubeant . *Spiritus Eccl. meus super mel dulcis.* Cogitate pro . 24. 27. inde , DEI Matrem Collum , ut multi SS. Doctorum loquuntur , esse Ecclesia , per quod à Capite Christo , in nos omnis virtus , omnes gratiae ac dona descendant : *Si quid spes , si quid salutis , si quid gratia in nobis est , ab ea noverimus redundare , Melliflui Doctoris verba sunt , Totum nos habere voluit per Mariam , Magnam illam & admirabilem mediaticem .* Observarunt rerum naturalium scutarores , animalia , quæ collo , eadem & voce carere . Quam proinde miseram esse necesse est illam Animam , cul collum deest , per quod bona omnia in eam derivari oporteret ? quomodo infelix auditi coram Divino Tribunalii poterit tam nocenter muta ? Ediverso , ô beatam illam , ô fortunatam Animam , quæ Colli hujus cœlestis ac mystici ministerio nullo non momento supplices ad Deum preces vocesque potest emittere !

VIII. Edicte ; quanta vos audiendorum vestrorum votorum impletet fiducia , si ad illa DEO commendanda , & causam vestram juvandam concurrerent omnes ordines Beatorum Spirituum , omnes Patriarchæ , Prophetæ omnes , Apostoli , & illæ tot Martyrum , quorum Purpure splendet Ecclesia , Myriades , Cali-

tes reliquā ad unum omnes, Confessores, Virgines, Viduae? quā tandem ratione divina illa Pietas ad tot supplicum voces posset esse surda? Athēnis cūm numerofissima Spectatorum turba omnis in plausus & jubilos effunderetur, ea tot vocum unitatum vis fuit, ut quae fortè per aēra volabant aves, sideratae & soni vehementiā percussæ in terram delabentur. Et tot charissimorum sibi capitum vocibus posset non flecti divina Beneficentia, ut quam illi cunque pro nobis postularent gratiam, non illam confessim largiretur? Quanta cunque autem precum tam concordium vis sit: major tamen est ac potentior precum unus Dei Matri virtus, & certius sola impetrat, quam Ecclesia omnis triumphans perinde ac militans concordibus studijs valeret impetrare. Quād proinde non vana, non futilis est spes, quam in

*B. Men-
doz. in
verid. I.
2. probi-
ta.*

Sanctissima Matre reponunt, qui ejus nomini devoti sunt; quam gravibus de causis in ea spei lux, imò & securitatis ac quietis anchoram defigunt? Tam est potens virgo hæc Mater, ut eam ad potentiam opesque demonstandas, & ad excitandam in nobis earum fiduciam, velocius nobis non semel obtingat salus, cùm Mariæ nomen imploratur, quam dum vel ipsum Jesu Servatoris nomen potentissimum invocatur. Est hæc S. Anselmi assertio tam celebrata: *Velocior est nonnunquam salus, memorato nomine Maria, quam invoca-
to nomine Domini JESU.* Novimus quidem, non posse, nec facere hæc

*B. de
Excell.
Fing. ex d.*

tam admiranda Virginem virtute suā propriā, sed totum hoc manare ex divini Filij potentia, qui ita vult fieri: haud aliter ac Luna, eti lucis ipse ex se habeat nihil, sed totum à sola mutuetur, hac tamen mutuā luce citius effecta quedam in terris producit, quād id Solis ipsius radī præstent. *Ex lumine à sole mutuato,* *Joan. de
quasi quidam secundus Sol, breviter Minian,
agit, ut quod Sol facit in anno, Lusa 1, 1. de
faciat in mense.* Sic & Augustilli *Corloc. 3,* *mum Mariæ nomen, eti omnem vim
suam ac potentiam divinum Jesu nomi-
ni adscribat, videtur tamen pollere
virtute ad influendum ceterius, ita
volente ac disponente Magno illo Deo,
quem nonnunquam delectat majora
efficere, magisque stupenda, amico-
rum sibi charissimorum ministerio,
quam ipse per se efficiat. *Opera que Joan. 14,
ego facio, & ipse faciet, & majora hor-
rum faciet.**

IX. Tantam autem Nominis Sanctissimi gloriam dum commemoro tenere me non possum, quin in eos acerbè invehat, qui occasione & momento quolibet, nullā neque causā, neque reverentiā contemperim istud ipsum proferunt: quin inò hoc eodem, tam digno omni cultu ac veneratione nomine, omnem suam insanabilem effundunt: quin, quod est execrabilius, ejus authoramento stabililunt atrocia illa, de vindicta sumenda, decreta & obstinatam voluntatem. O mortales plane indignos Christianorum appellatione, quam ex sacro fonte traxerunt, dum tam contumeliosè habent nomen Ma-

tris

SPEI IN B.V. PATROCINIO NOS POSSE REPONERE. 59

tris Christi Jesu! Discant tandem, quæ
g. Sanctissimo huic nomini reverentia
mod. debeatur, vel ab ipso ejus Filio Chri-
sto, qui, ut notarunt aliqui, nunquam
Matrem suam in sanctis Evangelij Ma-
rie nomine compellavit. Hebreorum,
summâ in Matrem veneratione, secu-
ties motem, qui Personas, quos aliquæ
ipsius dignitas & excellētia venerabiles
redit, nomine suo proprio nunquam
compellant. Non immeritò timi-
dos nos esse, cauōsque deceret in-
tribuendo hoc Mariæ nomine ulli ex-
sequiore sexu, ne moribus ipsa suis
id turpiter dehonestet. Et verò re-
ipsa invicta Polonorum Gens justo
hoc impulsa meru, & tantæ Matris
reverentiâ nos finit Pueræ cuiquam,
dum sacris undis abluitur, hoc nomen
imponi; quin etiam alibi ablutas, &
hoc insignitas nomine, non patiuntur
eo suis in Provinciis appellari: unde,
cum Ladislaus IV. filiam Nivernensis
Ducis esset ducturus, cui Mariæ Aloy-
sia nomen, vel in ipsis conjugi pactis
hoc inter cetera esse voluerunt, ut de-
inceps Regina, Matris Dei reverentiâ,
Aloysia duntaxat diceretur. Verum
si Nationibus alijs, & parentibus non
lubet hunc Polonorum morem imita-
ri, sed filias suas Mariæ nomine indi-
gitare placet, id saltē cordi sibi ha-
beant, ut majori eas diligentia & vigi-
lantiâ eduent, ne vita eatum tanti no-
minis Sanctitati minimè respondeat.

B. Catharina de Herrera, si quando
quod soletter & industrie factitabat
dedicam infamili libidini feminam, ad
vitam seriâ pœnitudine emendandam

induxisset, eamque Mariæ nomine
audisser appellari, suaviter eam indu-
cebat, ut poneret tantisper tam vene-
tabile nomen, dum rectatum actio-
num studio numerique, aliquando se
illo digniorem reddidisset. Si porrò
tam cautè circumspecte que uendum
Sanctissimo Virginis nomine, etiam
cum pietatis studio accersitur, vos ipse
vobiscum statuite, quām probrosum
sifacinus, illo ignominiosè abuti, for-
dando libidinibus, profanando impre-
cationibus & execrationibus, quin &
perjuris ipsummer non semel violan-
do. Sed quò me abstulit zelus quan-
tumcunque justus? revertamur in se-
mitam. Si tam chara Deo est Virgo
Mater ob illam Sanctimoniam excel-
lentissimam; si patrocinium ejus tam
potens, preces tam efficaces, auxilium
tam promptum, quantum securitatis
habebunt, qui verè ac ferid addicti illi
arque devoti sunt? Jacte, jacte sanè
in solum tam firmum spei vestræ an-
choras, & certi estore, quantalibet in
tempestate omnes vos maris procellas,
fluctus quamlibet decumatios, elutu-
ros. Quæcunque vos urgeat necessi-
tas, ad eam confugite, ejus opem in
ærumnis poscite omniaibus, omnibus
eam in tentationibus implorate, &
certa erit vestra falus.

II.

X. An autem tantundem promit-
tere sibi à DEI Matre poterunt, qui
eius cultui, sed ratione præposte-
râ addicti sunt? Siquas aliquando ad

504 DISCURSUS TRIGESIMUS QUARTUS PLURIMUM

ad mentes idem erit adulterorum , quod legitimorum nummorum pretium ac aestimatio , tum enim vero & isti sibi polliceri poterunt , se effectis Patrocinij Matri DEI , non minus certò fructuros . Veritas est Deus ; ac proinde aliud quam veritas placere illi nunquam potest . *Veritatem requiret Dominus .* Nec aliud ab ipso Virgo didicerit ; cum non aliares , inter omnes conditas , divinum Solem proprius referat ; perinde ac Soli huic materiali aliud Sidus nullum similius nobis videtur , quam Luna . *Sol alter .* Sol fraudes non tegit , sed aperit potius . Sic & Virgo . Quanti ergo vultis illa aestimer certas quasdam animas , quae vulpium instar , praeter unam pellam , boni in se Levit 1 . continent nihil ! Jusserat Deus etiam veteri in Lege , ut tota pellis vel ipsis in sacrificijs vestimentis detrahatur , ut appareret , quales illae etiam sub pelle essent . Et hoc facere vel nolit , vel nesciat illa , quae Sedes Sapientia appellatur ?

XI. Hic tamen necesse est , ut mentem vobis meam ac sententiam quam diligenter explicem , cum gravissimus sit , qui hinc oriri posset error . Dupli in classe sunt , qui nobilem hanc nomenclaturam Mariae Devotorum ambire possunt . Peccatores : priori classe illi continentur , qui peccato serviunt ut Tyranno , vi quasi adacti ; cum interim semper ac constanter anhelent occasionem & opportunitatem excutiendi durum illud , & infame jugum , quo Anima , eorum opprimitur . Alterius classis

sunt , qui peccato ut domino sponte ea lecto serviunt , magna sua voluntate & voluptate ejus iustis obtemperant , & tantum non gloriantur ejus vestiri insignibus . Primi Sanctissimæ Matris obsequiis eum in finem uruntur , ut eorum ope cripiantur ex miserrimo , in quo hærent , vitæ statu , & manum unam ad hanc Liberatricem potenter extendendo , rogant , ut prostratos erigat ex coenosa , in qua voluntantur , lacunæ , etsi interim alterius manus pergant luto semet fodare . Isti non terreatur : sed in signâ potius fiducia . Identidem ad Matrem istam clament : *Succurre cadenti , surgere qui curat populo :* etsi enim nondum ipsis , quæ oportet , ratione Virginis huic devoti sint , viam tamen infisunt , quâ ad genuinam hanc devotionem pertingant . Sacramentalia , quæ dicimus , gratiam non conferunt eo modo , quo ipsa Sacraenta ; preparant ratiem ad gratiam Sacramentorum recipiendam . Eadem est istorum Peccatorum seo sub jugo dolenter gementium , conditio : quæ præstant Mari Virginis obsequia , ad Gratiam eos , verisque à Deipara favores præparant ; Gratiæ ipsas non conferunt . Atque rem ita se habere , discite ex historia , quæ narrâ multam , ut confido , in Dei Matri ope fiduciam in vobis excitabit .

XII. Juvenum nonnemo , ijs onustus flagitis , quæ hoc hominum genus fragilitates , Deus autem abominationes appellat , magnum illum Del servum Nicolaum Zucchilum , Romæ tunc degentem , totique urbi & Apo . In vita stolico

stolico dicendi genere, & rectissimis
vitæ exemplis notissimum, potens in
opere & sermone, accessit, noxas suas
faciat confessione expiaturus. Excep-
pit eum vir sanctus, ut consueverat,
humanissime, & vices ejus intimè,
ac charitate sincerissimâ dolens, id
præcipue egit, ut doceret hominem,
quantum ad recuperandam amissam
valetudinē adjamenti allatura esset in
Sanctissimam Matrem devotione: cùm
que cam in opinionem penitus ad-
duxisset, tandem ad vindicandas no-
xas præteritas hoc tantum pœnæ im-
peravit, donec iterum se Sacerdoti si-
sterebat, quo diebus manè lecto egressus
angelicam salutationem decurreret,
simulq; eidero Virgini oculos, aures,
manus, rorūmq; corpus offerret, etiam
atque etiam rogans, dignaretur hæc eo
die ut rem suam custodire; hoc idem
repetebat vesperi cubitū concessuris,
triplici insuper osculo terram libando.
Paruit suadenti Juvenis, fructu non
magnō. Nec tamen prudens Arbitr̄
aliud deinceps jussit; donec Juvenem
incepsit cupidio extera visendi Regna:
& opportunè aderant alii nobilitate,
ac vitæ genere ipsi simillimi, quos
eadem accenderant desideria. Vale
proin Confessario suo dicens, isto
ad iter monito ab eo eruditus abiit:
pergeret constanter, & majori indies
fervore, Deiparæ se commendare,
ad gratiam vitæ corrigendæ impe-
trandam, nec ea quæ hastenus, ma-
ne ac vesperi obsequia unquam omit-
teret. Aliquot post annos rediit Ro-
manam Juvenis, tuncque quem prius,

animi sui Arbitrum accessit, qui non
minore suo solatio ac gaudio, quām
admiratione, in aliud planè hominem
suum poenitentem mutatum invenit,
tam alienum ab omni obscenitate, ut
quæ prius habuerat in delitiis, jam
magnopere horret. Rogatus tan-
tæ metamorphosis causam, respondit;
Sanctissimam Matrem, modico illo ob-
sequio constantem cultam, puritatis
opratæ gratiam à Deo sibi denique im-
petrâsse. Neque hic illustrum Dei
Matris favorum finis est. Cùm enim
idem Pater Nicolaus rem gestam, pro
concione enarraret, audiit eum qui-
dam Ordinum in militia Ductor, qui,
cùm appnorum plurium spatio turpis
mulierculæ amoribus irretitus fuisset,
statuit, eodem obsequii genere sibi
demereri Deiparam, ad vitæ emendan-
dæ gratiam impetrandam. Tam fe-
liciter illi res cessit, ut non diu pōst
abrupto penitus sordido commercio
jam alius viveret. Cùm autem de sua
in bene coepitis constantiā plus æquo
sibi fideret, elapsò sex jam mensium
spatio decrevit adire illius quondam
suæ ædes, ut cognosceret, an & ipsa
pravæ vivendi assuetudini renunciā-
set, an verò alteri cuiquam perditè ad-
hæreret. At ecce! cùm non procul iam
esseret à limine, ubi aperito se expone-
bat pereundi discrimini, occultâ
quādam vi repellî se sensit tanto spa-
tio, per quantum illa se platea porti-
gebat, sic ut tandem subractâ ex oca-
lis illâ domo, ad suæ ostium consiste-
ret; clarâ intus luce collustratus, quæ
ipsi manifestabat, non alterius se, quām

magnæ suæ Domine manu, adjuvantis in tempore opportuno, praesenti fuisse periculo ereptum. Hoc ex eventu illud in primis discamus, quod aliud querentibus se offere, quanto Bestissima hæc Mater libentiū vim ac potentiam suam adhibeat ad nos ab occasionibus pereundi eripiendos avertendos, quam ad nos in illis, si proprio arbitrio reseret in eas nos ingesserimus, servandos ac protegendos: deinde autem illud in rem nostram præcipue colligamus, quætropere desideret ac cupiat in id operam suam conferre, ut emergant ex sordibus Peccatores, qui in illis invitâ hærent, & ejus opem implorant, ut emergant. Hujus classis peccatorum illa se Matrem vocat, illis ad S. Brigitam verbis. *Ego sum Mater omnium Peccatorum, se volentium emendare.* Hos ipsa tenerè amat, sicut infirma membra Medicus, ut sanet, & ut artifex informes ac rudes truncos, ex quibus pulcherrimam statuam fingere cogitat. Hi ergo magnâ omnino fiduciâ, spe non dubiâ, ad hanc Matrem festinent.

XIII. E diverso quantum vultis probet Mater Sanctissima illius infelicitas & sordidi Peccatorum gregis obsequia, qui non cogitant peccata defere; quin imò illis ipsis obsequiis ad liberius peccandum abuntur? Manus, oculi, aures, & alia organa in cadavere, si Aristoteli credimus, nec manus, nec oculi, nec aures vere sunt, sed nomen id æquivoce participant. Sic obsequia, dona, preces, jejunia istorum, non obsequia, non

munera, non preces sunt aut jejunia; nec enim vel cum gratis elicuntur; vel ad gratiam præparant, imò semper ab ea alienant longius, cùm eo sine sint facta, ut in peccatis impunè liceat perdolare. De horum uno aliquo cùm Virgo eadem S. Brigitæ loqueretur, noscimus, quid dixerit? *Hic, ajebat, dum mihi loquitur, crudissima rusticitate simul tergum obverit.* Miles est, qui præpostere armis se attingit; & in pugnam progrederit, abjecto gladio vaginam tantum præferens. His igitur, siquidem in luto illis suo hærente ratum fixumque est, denuntio, non inventuros eos apud hanc Matrem, quas prensant miserationes; miserationes inquam, quæ suis illos in flagitiis protegant. Nobile Italiae urbe, densâ nocte tres Juvenes oberrabant; quod autem tunc iacent, non est necesse me dicere, ipsi intelligitis. Lumen secum in lucernâ probè clausâ ferebant, quod tamen nescio quâ ratione extinctum est. Circumferuntus eorum oculos, cùm procul aspiceret lampadem virginis Matris honoris ante ejus imaginem alicubi accensam. Expectate, igitur ait sociis, dum illuc properem, & candalam accendam denuo: redibo festinus. Rediit, sed absque lumine: cùm enim ad imaginem illam accurrit, jamq; lumen ex lampade mutuari veller, momento extinctus ignis est, & spem Juvenis delusus. Reverberatur jam ad suos, cùm iterum ardentem lampadem observat. Accurrit & ipse denuo, ut suam luce lucernam animet, quæ viam monstret ducatque per

l. 4. Re-
vel. c.

#38.

l. 4.
Meteor

c. ult.

per tenebras geminas & noctis concubine & flagitii mediati : sed iterum momento Mariana illa lampas extinguitur ; sicque extincta meliorem in Javensis animo lecem accedit : agnoscit enim errorem , r̄eque , ut accidat , sociis errata , meditati facinoris peccitens , domum suam reperit , probè jam eductus , tam abundare Dei Matrem lumine , quo peccati tenebrae discutiantur , quām nullum habet , ut peccantium studia foveat . Dixi igitur paulò ante , non probari ejusmodi obsequia Deiparæ ; sed parvum dixi : non tantum non probat , sed nonnunquam odit etiam , cūm eam cogant , ut parciūs benignitatis suæ , tam consuetate , tamque ipsi dilectione , effecta producat , ne illa in perniciem miseris cedant . Nutrix uberribus lacte plenis nihil cupit magis , quām ut inveniat , in quem derivet ; unde ægrē fert , cūm frustula lac extundat . Sic & Mater divinissima dolenter fert obices illos consumaces , quos ejus gratiis accipiendis Peccatores opponunt , dum simulatis illis positiūs , quām veris obsequiis prensante .

XIV. Sed nōnne , dicet nonnemo , & illud multis historiis proditum est , etiam his peccatoribus perversis , qui Dei Matrem colunt , non ut emendentur , eandem fuisse propitiam ? Ita est : sed quid inde ; An eadem sibi beneficia promittere omnes vel debent , vel possunt ? Id quidem si ita esset , & si ab iis , quae semel iterum viveret , recte disceremus , quid pleniusque expectare debeamus , recte facerent & prudenter , qui omisā vinca-

rum sollicitā & laboriosā culturā vasā domūs omnia implerent aquā , expetant quo , dum Dei Filius Matri suæ precibus motus , omnem istam aquam in vinum mutet ; quia literis proditum est , & Spiritus sancti quidem dixit , simile prodigium in Nuptiis Cananæ Galilææ ad Matri Preces Filium *Ioann. 2. 1.* perpetraſſe . Non est hoc ratiocinari , sed despere . Quis sic arguementum docuit , prodigiosus eventus exemplo ipſi esse debere , quid ipſi sit expetandum ? Fuit , cūm nonnemo religionis ergo Laurerum proſectus loculos invenit argento fartoſ , quod in itineris sumptus abunde ſufficit . An sapienter ager , qui ſimilis fortunæ fiducia ſe committet itineri , nec de necessariis quoquo modo ſibi proſpiciet ? Si autem prudentum nemo exponit ſe periculo in negotio ac re momenti utique non maximi , cur ſi qui ſe dubiter committere discriminari , in quo de æternitate periclitatur ? Ipsi hæc fiducia cūm non ſi fiducia , ſed ſtulta temeritas , nova noxa eft : & hanc præmio ac mercede ſibi compenſandam quis ſana mente credat ? *Hi Marco prolixius accipient judicium , recte in 12. 40.*

hos Christi iſta verba quadrant . Caveat , quisquis ſapit , ne his ſecuri comeatus tam fallacibus instructus literis Divinæ ſe fitat Justitiae : ſentiet nihil ex præſumptione tam inconsulta in ſe utilitatis redundare ; ſed pro eo , quod , ut sanctissimæ Matri devotus , liberè *I. eos ff.* comeatus permittatur , periculo ſe expoſitetur pœnae de ſe tanquam falsario ſumen- *qui ſe ad leg.* Crimi ne falſi tenetur , qui ſe promi- Cornel lite gessit , vel falſo diplomatice vias com- de falſa

XV. Nolim tamen Peccatores, etiam qui in flagitiis occalluerunt, modicum illud obsequii exterioris, quo se Deiparae addictos monstrare student, omittere, licet nondum debitum ad finem, è suis sordibus emergendi, actiones illas suas referant. Idque hac causâ: quod fieri possit, ut ipsa Miserationum Mater certo suæ Providentiae confilio, sibi manifesto, nobis autem occulto, impetreret ipsis interius illud adjumentum, quo impulsi debitos ad fines qualiacunq; sua obsequia referant. Sicutem ad id servient, ne meritis pravis exemplis etiam aliis noceant. Salutredinem à cadaveribus perpetuò non prohibet, efficit tamen, ut cum patrascere coepint, scotoris minus quam alia sale non asperga, emittant.

XVI. Ceterum vera amandi Matrem Virginem lex est, quam pro amando Deo Vates Regius proposuit.

Psf. 96. Quid diligitis Dominum, odite malum.
10. Unde literulâ muratâ devotos Magnæ Dominæ sic ego alloquor, *Qui diligitis Dominam, odite malum.* Standum enim est Regulâ Juris: *Amicus meus; inimicus inimici mei.* Qui aliter agit non Virginem, sed se amat, imò ne se quidem, dum perniciem ipse sibi accersit præsentissimam: *hostis est anima sua.* *Qui diligitis Dominum, odite malum.* Subeat mentem horum verborum memoria, quoties illam ut Reginam salutastis. An cospitis forsitan, omnes vestras salutationes totidem esse mendacia? Erunt autem mendacia, nisi vos juxta ejus imperia Filium fueritis reveriti. *Odite malum.* Sunt

qui peccato irascuntur quidem, sed non oderunt illud: unde ut repentinè sunt iracundiae motus, facile sedantur, & mox à confessione per: Età cum peccatis redditur in gratiam. Hoc non sufficit, ut iure ac merito devoti Matris Virgini dici possimus. Necesse est nodio in peccatum ferri, horrore inquam stabili, rato, ac permanente, qui omnem cum illo paucis aut indiciarum mentionem excludat: non impetu repente exardescens Iræ, qui mox desinat; nec animum constantes occupet. *Odite malum.* Odite oportet peccatum ut malorum maximum, cum cetera complectatur planè universa: ut malum, quod privat omnibus & post se trahit omnem calamitatem. *Odite malum.* Non expectate, dum sexcentis culpis graves, sanctogum deum odio exardescatis: sed quam primùm miserâ vestra sorte, sola ex imbecillitate labi contigerit, erigite vos & surgite, quamprimum, & magnæ vestrae Matris opem non perfuntoriè implorate. Verbo, ponite voluntatem peccandi, & plus in Virgine suavitatis ac benignitatis experierint, quam in ulla alia Matre: ita S. Gregorius VII. Pontifex affirmat, *Pone finem in voluntate peccandi, & inveneris Mariam promptiorem Matrem in S. Gregorii dilectione.* Saluberrimum hoc odi-*VII. I. I.* um præparabit ad Amorem pulcher-*ep. 47* rum, illum videlicet, quo ipsa vos diligeret, & quo vos diligenter illam: & hoc demum est, quod animis vestris altissimè insculptum cupio; ut oderitis malum *Odite malum.*

DI.

Tob.

12. 10.